

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-4-166 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-44/1345-450
Karar Tarihi : 20.09.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Mustafa Okan ALPAY

C. BAŞVURANLAR : - T.C. Çankırı Valiliği
Cumhuriyet Mah. Necip Fazıl Kısakürek Sok. No:14 18100
Çankırı
- Gizlilik talebi bulunan iki başvuru.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Aslan Kardeşler Akaryakıt Nakliyat Turizm Seyahat Tic. Ltd. Şti.
Çankırı Otobüs Terminali Çankırı
- Çağdaş Güven Yer Hizmetleri Tur. Sey. Nak. Taş. İth. İhr. ve Tic.
Ltd. Şti.
Çankırı Otobüs Terminali Çankırı

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Aslan Kardeşler Akaryakıt Nakliyat Turizm Seyahat Tic. Ltd. Şti. ve Çağdaş Güven Yer Hizmetleri Tur. Sey. Nak. Taş. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.'nin Çankırı-Ankara ve Çankırı-İstanbul güzergahlarında fiyat konusunda uyumlu eylem içinde buldukları iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda; Aslan Kardeşler Akaryakıt Nakliyat Turizm Seyahat Tic. Ltd. Şti. (Çankırı Özlem) ve Çağdaş Güven Yer Hizmetleri Tur. Sey. Nak. Taş. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti. (Çağdaş Güven) otobüs firmalarının Çankırı-Ankara ve Çankırı-İstanbul güzergahlarında fiyat konusunda uyumlu eylem içinde buldukları, ardi ardına fiyat artışları yaptıkları, haksız kazanç elde ettikleri, Çankırı Belediye Terminali'ne başka firmaların girmesini engelledikleri, diğeri firmaların yolcularını otobüslere yol kenarından bindirdikleri ve söz konusu terminalin iki firmanın tekeli haline geldiği iddia edilmiş ve konunun incelenmesi talep edilmiştir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 12.04.2012, 17.04.2012 ve 17.05.2012 tarihlerinde giren başvurular üzerine hazırlanan 29.05.2012 tarih ve 2012-4-166/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 14.06.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 31.08.2012 tarih ve 2012-4-166/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

(5) İnceleme konusu iddialar çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "karayolu ile yolcu taşımacılığı", ilgili coğrafi pazarlar ise "Çankırı-Ankara ve Çankırı-İstanbul güzergahları" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

- (6) Başvuruda, Çankırı-Ankara ve Çankırı-İstanbul güzergâhlarında faaliyet gösteren Çankırı Güven ile Çankırı Özlem'in fiyat konusunda uyumlu eylem içinde buldukları iddia edilmektedir.
- (7) Dosya mevcudu bilgilerden, taraflarca uygulanan bilet fiyatlarının büyük ölçüde birbirine yakın olduğu, ancak T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Çankırı-Ankara ve Çankırı-İstanbul güzergâhları için onaylamış olduğu tavan yolcu taşıma bedellerini aşmadığı anlaşılmaktadır. Bu noktada pazarın özelliklerini irdelemekte fayda bulunmaktadır. Buna göre, karayolu ile yolcu taşımacılığı hizmetinin homojen olması, ilgili pazarlardaki fiyatların yakın seviyede olmasına neden olmaktadır. Otobüs firmalarının benzer araçlarla, aynı hareket noktasından kalkarak aynı varış noktasına ulaştıkları ve benzer ikramlar yaptıkları görülmektedir. Bu durumda yolcuların tercihlerini belirleyen temel unsur bilet bedelleri olmaktadır. Teorik olarak kapasite kısıtı bulunmayan firmanın düşük fiyat uygulaması durumunda yolcuların tamamına hizmet vereceği söylenebilir. Bu durumda mevcut diğer firma veya firmalar, aynı fiyat seviyesine inmek veya piyasadan çıkmak arasında seçim yapmak zorunda kalmaktadırlar. Diğer bir ifadeyle, piyasanın oligopolistik yapısı nedeniyle ilgili pazarda çok farklı fiyat seviyelerinin uygulanması mümkün değildir. (.....)
- (8) Özetle, tek fiyat uygulamasına ilişkin şikâyetler karayolu ile yolcu taşıma sektörünün genelinde görülmekte olup, hizmet farklılaşmadığı sürece bu tür uygulamalara rastlanabilecektir.
- (9) Haklarında inceleme yapılan teşebbüslerin otobüs terminaline başka firmanın girişine izin vermediklerine yönelik iddia konusunda ise, Çankırı Şehirlerarası Otobüs Terminali'nin mülkiyetinin Çankırı Belediyesinde olduğu dikkate alınarak, değerlendirmenin ilgili belediye ve mahkemelerce yapılabileceği düşünülmektedir.
- (10) Yukarıda yer alan tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde, hakkında önaraştırma yapılan teşebbüslerle ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.